

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bytči za rok 2014.

Personálny stav:

V roku 2014 mal Štátny archív v Bytči 11 systemizovaných miest. Všetky boli obsadené. Z toho bolo 8 miest v stálej štátnej službe a 3 miesta vo verejnom záujme.

Zloženie zamestnancov podľa vzdelania bolo:

Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa - 6 pracovníkov

Stredoškolské a nižšie vzdelanie - 5 pracovníkov.

V súčasnosti je už v správe jedného pracovníka cca 60 fondov, t.j. cca 580 b.m

Na odborných archívnych činnostiach sa podieľalo 11 pracovníkov, ktorí spoločne vyčerpali vo vykazovanom roku na archívne činnosti 2514 dní..

Rozpis čerpania pracovných dní v jednotlivých kapitolách odborných činností:

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov	190 dní
Evidencia archívneho dedičstva SR	30 dní
Ochrana archívnych dokumentov	115 dní
Filmotéka	5 dní
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	500 dní
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)	900 dní
Príručná odborná archívna knižnica	90 dní
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	61 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna agenda	405 dní
Správa informačných technológií	218 dní

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov.

Archív evidoval 276 pôvodcov, z toho 21 so zriadeným archívom. V zmysle plánu sme vykonali 10 kontrol. Nad rámec plánu bola vykonaná jedna komplexná kontrola, potreba vyplynula z jednej z vykonaných plánovaných kontrol. Taktiež nad rámec kontrol sa uskutočnila jedna tematická kontrola, zaradená operatívne.

Prehľad vykonaných kontrol

1. Púchovský mäsový priemysel, a.s., Púchov
2. Continental Matador Rubber, a.s., Púchov
3. TESLA Liptovský Hrádok, a.s., Liptovský Hrádok
4. TRANOSCIUS, a.s., Liptovský Mikuláš (tematická kontrola, nad rámec plánovaných)
5. Matador Holding, a.s., Púchov (komplexná kontrola, nad rámec plánovaných)
6. RONA, a.s., Lednické Rovne
7. MONDI SCP, a.s., Ružomberok
8. Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš
9. Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s., Ružomberok
10. Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin
11. Psychiatrická liečebňa Sučany, Sučany
12. Makyta, a.s., Púchov

V piatich kontrolovaných subjektoch neboli zistené žiadne nedostatky, a preto neboli uložené opatrenia. V siedmich prípadoch boli uložené opatrenia, nedostatky sa v určených termínoch odstránili.

Uložené opatrenia sa týkali nedostatočného vyplňania údajov v registratúrnom denníku pri manuálnej evidencii, z čoho nie je zrejмый pohyb spisu, ani nadväznosť. Pretrvávajú ešte nedostatky v preberaní rôznych vzorov smerníc bez toho, aby boli upravené na konkrétne podmienky a skutočný výkon správy registratúry je potom so smernicou v rozpore. Používajú sa aj nevhodné typy prezentačnej pečiatky a nedostatočné je vyplňanie údajov v nej. Vo väčšine kontrolovaných subjektov je správa registratúry kumulovaná s viacerými ďalšími funkciami, na úkor jej kvality. Nie vždy je dôsledné pridelovanie registratúrnej značky.

V rámci kontrol sme sa zamerali na úsek správy registratúry kontrolovaných subjektov. U pôvodcov so zriadeným archívom sme kontrolovali aj uloženie, ochranu a celkovú starostlivosť o archívne dokumenty.

Schválili sme 17 návrhov registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov pôvodcov, ktorý majú povinnosť ich predkladať na schválenie. Posúdili sme 96 a schválili 89 predložených návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

V roku 2014 sme po vyradovanom konaní a ukončení činnosti pôvodcov prevzali 7,01 b.m. archívnych dokumentov:

Názov archívneho fondu	Časový rozsah	Množstvo AD (bm)
BYSREAL, a.s., Považská Bystrica	1996-2013	1
Poľnonákup Považan, a.s., Žilina	2003	0,12
GEO DVA, a.s., v Žiline	1997-2013	0,5
Drevina Turany. A.s., Turany	1900-2003	0,24
Krajský úrad práce v Žiline	1997-2003	1,9
AQUACHEMIA, s.r.o. v Žiline	1951-2013	3,25

V sledovanom roku sme pokračovali v dopĺňaní elektronickej evidencie pôvodcov.

Evidencia archívneho dedičstva

Archív evidoval 694 archívnych súborov, ktoré tvorilo 7529 b.m. archívnych dokumentov. Z uvedeného množstva bolo 5 archívnych súborov, ktoré spravoval štátny archív na základe depozitnej zmluvy a 21 archívnych súborov, ktoré boli uložené u pôvodcov. Delimitáciou archív získal 0,8 b.m. archívnych dokumentov:

Názov archívneho fondu	Časový rozsah	Množstvo AD (bm)
Rod Bacho z Dežeríc	1641-1933	0,12
Trenčianska župa - sirotská stolica	1890	0,3
Rod Medňanský		0,4

Úbytok archívnych dokumentov nevznikol ani delimitáciou ani vnútorným vyradovacím konaním.

Ochrana archívnych dokumentov

Archív sídli v objekte renesančného zámku, postaveného v rokoch 1571-1574. Celková úložná kapacita archívnych depotov sa už takmer vyčerpala. Rekonštrukčné práce na objekte v roku 2014 nepokračovali.

Pracovníci venovali sústavnú pozornosť sledovaniu teploty a vlhkosti v depotoch, uloženiu a kontrole fyzického stavu archívnych dokumentov. V mikrosnímkaní a fotografovaní archívnych dokumentov sa nepokračovalo, nakoľko činnosť fotolaboratória bola obmedzená pre poruchovosť jednotlivých zariadení.

Filmotéka

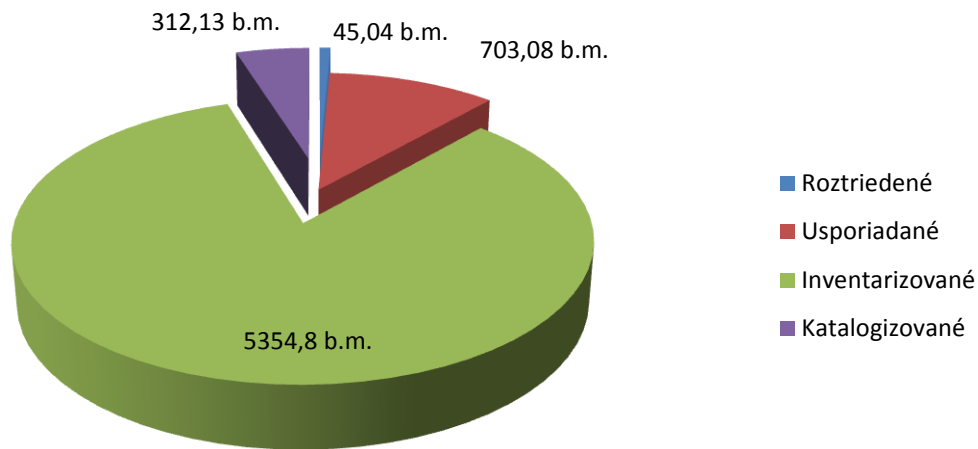
Vo filmotéke bolo uložených 682 kusov mikrofilmov konzervačných kópií a 729 kusov mikrofilmov študijných kópií. Pravidelne sa vykonávala kontrola fyzického stavu kópií.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. decembru 2014 bol:
Archívne dokumenty celkom: 6415,05 b.m.

Stav	Bežné metre
Roztriedené:	45,04
Usporiadané:	703,08
Inventarizované:	5354,8
Katalogizované:	312,13

Sprístupňovanie archívnych dokumentov

V roku 2014 sme inventarizovali 13,5 b.m a reinventarizovali 13 b.m.
Pracovníci sprístupňovali fondy:

Usporiadanie, vnútorné vyrad'ovanie, inventarizovanie

Trenčianska župa I., 1481-1848

Slúžnovský úrad Bytča, 1864-1922

Reinventarizácia

Krajský národný výbor v Žiline, odbor školstva, 1949-1960

Krajský národný výbor v Žiline, predseda, 1949-1960

Pracovníci pri sprístupňovaní fondov pracovali s aplikáciou BACH – inventáre. Postupne sa pripravujú analytické archívne pomôcky. Nakoľko spracovávané fondy sú rozsiahle, práca je rozplánovaná na niekoľko rokov. Okrem toho sme dopĺňali záznamy v aplikáciách BACH Scan a BACH-predarchívna starostlivosť.

Prístup k archívnym dokumentom

V roku 2014 náš archív navštívilo 460 bádateľov (z toho 23 zahraničných) a zaznamenali sme 1463 bádateľských návštev. Účel štúdia bol historický v 1084 prípadoch, 379 návštev bolo za iným, najmä hospodársko-praktickým účelom. V rámci historického štúdia sa najviac bádateľov venovalo štúdiu regionálnych dejín, genealógii, dejinám rodov a osobností. Ďalší bádatelia sa zamerali na štúdium dejín hospodárstva, vojenstva, zdravotníctva, cirkevným dejinám, dejinám športu, štátu a práva a pod. Medzi najštudovanejšie fondy patrila Zbierka cirkevných matrik, fondy žúp a slúžnovských úradov, rodov a panstiev, orgánov štátnej správy a súdov. Pre bádateľov sme vyhotovili 1388 kópií archívnych dokumentov.

Na štúdium sme predložili 556 jednotlivých archívnych dokumentov, 494 škatúl, 777 fasciklov a 601 mikrofilmov. Je to činnosť často i fyzicky náročná a nemenej náročná

z časového hľadiska, nakoľko každý archívny dokument bol pred predložením v študovni opaginovaný.

Na úseku prístupu k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia, alebo kópie na základe písomnej žiadosti sme vybavili 806 žiadostí, v rámci ktorých sme vydali 1931 výpisov, odpisov, potvrdení alebo kópií. Vypracovali sme 45 rešerší z archívnych dokumentov, predovšetkým genealogických, v rámci ktorých sme vydali 370 výpisov.

V roku 2014 archív vybral správne poplatky v zmysle zákona č. 145/1995 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov a poplatky za služby archívu v celkovej sume 5970 €.

Príručná odborná archívna knižnica

Evidovali sme 13 966 zväzkov. V roku 2014 sme získali (výlučne darom) 6 zväzkov, ktoré boli zaevidované a katalogizované. Príručnú knižnicu využívali predovšetkým pracovníci archívu, v určitej miere aj bádatelia. Vypožičalo sa celkom 74 zväzkov kníh a časopisov. Ukončili sme elektronickú evidenciu knižničného fondu.

Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

Pracovníci pripravili posudky, recenzie a publikovali:

Poradové číslo	Meno a priezvisko zamestnanca	Názov monografie, štúdie, referátu a pod. a informácia o publikovaní	Počet dní	Druh publikačnej činnosti
1	Michaela Kerešová	Dejiny obce Chocholná-Velčice 1848-1918, vyšlo 2014	5	štúdia
2	Miroslav Martinický	Liptovský Ján, monografia, vyšlo 2014	5	štúdia
3	Miroslav Martinický	Svätý Kríž, monografia, vyšlo 2014	5	štúdia
4	Miroslav Martinický	Prísahy "správcov" písomností archívu Trenčianskej stolice (pre SA)	5	štúdia
5	Miroslav Martinický	Prehradenie rieky Váh pri Bytči v roku 1581	5	štúdia
6	Jana Kurucárová	M.Grófová: Stratifikácia v meste Veličná (Zborník Oravského múzea)	1	posudok
7	Jana Kurucárová	Vysoká nad Kysucou, monografia obce	1	posudok
8	Jana Kurucárová	M.Martinický:Prísahy "správcov" písomností archívu Trenčianskej stolice	1	posudok
9	Jana Kurucárová	I.Floreková: História Oravského hradu (Zborník Oravského múzea)	1	posudok
10	Jana Kurucárová	Skalité (posudok monografie pre projekt)	1	posudok
11	Jana Kurucárová	Pramene k dejinám hraničných poľských obcí v Štátnom archíve Bytča, Zborník Oravského múzea XXIII.	5	štúdia
12	Jana Kurucárová	I.Floreková:Postoj oravského stoličného súdu k mravnostným deliktom, Zborník Oravského múzea	1	posudok

V rámci kultúrno-osvetovej práce

Pracovníci pripravili:

Poradové číslo	Meno a priezvisko zamestnanca	Názov kultúrnej / osvetovej činnosti	Počet dní	Druh kultúrnej / osvetovej činnosti
1	Michaela Kerešová	Exkurzia do archívu	5	exkurzie
2	Jana Kurucárová	Exkurzia do archívu	5	exkurzie
3	Jana Kurucárová	Dokument o Alžbete Balthoryovej	5	TV
4	Jana Kurucárová	Dokument o Jurajovi Jánošíkovi	1	TV
5	Jana Kurucárová	Sobášny palác v Bytči	1	prednáška
6	Jana Kurucárová	1. písomná zmienka o Bytči (2x)	2	prednáška
7	Michaela Kerešová	Encyklopédia slovenských dedín, Súľov-Hradná	1	TV
8	Jana Kurucárová	Juraj Jánošík a Bytča	5	film

Pre záujemcov (spolu 569 osôb) sme pripravili 26 exkurzií do archívu. Spolupracovali sme vo viacerých prípadoch s médiami – televízia, rozhlas ako i s mnohými inštitúciami a školami (UK Bratislava, Žilinský samosprávny kraj, Žilinská univerzita, Slovenská národná knižnica v Martine, SAV – historický ústav, Mesto Bytča, a pod.).

Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

Príslušní pracovníci boli prítomní na poradách riaditeľov (celoštátnych i regionálnych), na zasadnutiach akvizičnej komisie, metodickej komisie, názvoslovnej komisie Okresného úradu v Bytči, ako i na pracovných stretnutiach k záveru účtovného roka a poradách predarchívnej starostlivosti. Všetci pracovníci absolvovali odborné školenie FABASOFT. V rámci vzdelávania, organizovaného zamestnávateľom sme sa zúčastnili seminára Ochrana osobných údajov. Viacerí pracovníci sa zúčastnili odborných seminárov a konferencií ako Archívy pamäť národa, 60. rokov archívneho zákona, Mapy a plány vodných tokov a pod.

Organizačná a riadiaca práca sa orientovala predovšetkým na prípravu a plnenie plánu práce, čo zahŕňalo pracovné porady, ale aj individuálne konzultácie s pracovníkmi. Do tohto úseku našej činnosti spadala aj administratívna a ekonomická agenda, t.j. materiálno-technické zabezpečenie, ochrana a údržba budovy a pod. V pôsobnosti Štátneho archívu bolo 6 pobočiek (Čadca, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Martin, Považská Bystrica a Žilina). V roku 2014 hospodársko-technické záležitosti zabezpečovalo Centrum podpory MV SR v Žiline.

Administratívna agenda mierne narástla: zaevidovali sme 1266 spisov /2603 záznamov.

Správa informačných technológií

Bola zameraná na technické a programové vybavenie výpočtovej techniky. Bola to predovšetkým inštalácia, údržba výpočtovej techniky, ako aj odstraňovanie porúch, inštalácia programového vybavenia, zálohovanie dát, ale aj aktualizácia webových stránok štátneho archívu a jeho pobočiek. Veľká časť práce na tomto úseku činnosti bola venovaná zabezpečeniu prípravy spustenia rutínnej prevádzky systému FABASOFT.

PhDr. Jana Kurucárová
riaditeľka